

Sociale Veiligheidsplan 2020-2021

Inhoud

Hoofdstuk 1: Inleiding.....	1
Hoofdstuk 2: Wettelijk kader	2
Hoofdstuk 3: Missie en visie.....	2
Hoofdstuk 4: Aanpak Sociaal Veiligheidsbeleid op schoolniveau.....	3
Hoofdstuk 5: Uitkomsten monitoring en gestelde acties	3
Hoofdstuk 6: Actiepunten sociale veiligheid	6
Bijlagen.....	8
Bijlage 1: Evaluatie sociale veiligheid met team (studiedag september 2018)	8
Bijlage 2: Rol- en taakomschrijving uitvoerders van het Sociale veiligheidsplan	10
Bijlage 3: Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling	11
Bijlage 4 : Pestprotocol.....	12

Hoofdstuk 1: Inleiding

Een veilige omgeving is van groot belang voor kinderen om zich goed te kunnen ontwikkelen en te kunnen leren. De Arbowet en de Kwaliteitswet bieden kaders voor de veiligheid in algemene zin en iedere school is verplicht een veiligheidsplan te hebben, maar dit is niet voldoende. Scholen krijgen steeds meer te maken met complexe maatschappelijke problemen zoals (online) pesten, agressie, discriminatie, seksueel grensoverschrijdend gedrag, kindermishandeling en huiselijk geweld, radicalisering en antisemitisme. Scholen moeten zich inspannen om iedere vorm van onveiligheid voor kinderen op de Agora scholen tegen te gaan. Het hierna volgende beleidsplan Sociale veiligheid is een onderdeel van het Agora Arbobeleidsplan. Het sociaal veiligheidsbeleid is geen losstaande aanpak maar een integraal onderdeel van het totale schoolbeleid.

Sinds 2018 wordt ook het digitale veiligheidsplan ingevuld. De belangrijkste acties voortkomend uit dit digitale veiligheidsplan zijn meegenomen in dit veiligheidsplan. De doelen en acties worden jaarlijks geëvalueerd door het team.

Hoofdstuk 2: Wettelijk kader

De wet Veiligheid op school heeft als doel dat scholen zorgen voor sociale veiligheid. In de wet staat dat scholen:

- Een sociaal veiligheidsbeleid moeten uitvoeren.
- Een aanspreekpunt binnen de school moeten hebben waar leerlingen en ouders pesten kunnen melden. Deze persoon coördineert ook het anti-pestbeleid op de school.
- De sociale veiligheid en het welzijn van hun leerlingen moeten volgen. De bedoeling hiervan is dat er altijd een actueel en representatief beeld is van de situatie op school.
- School is expliciet verantwoordelijk voor een sociaal veilige leeromgeving.
- Jaarlijkse monitoring en borging van de veiligheidsbeleving van leerlingen is verplicht.
- Inspectie beoordeelt de inspanning van een school voor een sociaal veilige leeromgeving.
- Een actief anti-pestbeleid voeren.

Hoofdstuk 3: Missie en visie

Missie

Wij, het team van de Korenaar, werken vanuit de missie: "Ieder kind mag zich gekend weten". Dit doen wij door in een sfeer van openheid, respect en goede samenwerking tussen het team, de leerlingen en de ouders te werken aan de gestelde doelen. Onze doelen zijn gericht op goed onderwijs, goede resultaten, eigenaarschap, relatie, competentie en autonomie.

Visie

Leerlingen zijn unieke, veelzijdige individuen met hun eigen talenten. We zien het als een uitdaging om leerlingen te begeleiden bij hun eigen continue ontwikkelingsproces. Ouders zijn voor ons belangrijke partners, wij werken samen met ouders en kinderen aan de ontwikkeling van het kind. De basis voor dit partnerschap is wederzijds vertrouwen en gelijkwaardigheid.

Onze unieke kracht is onze gedrevenheid en passie om als team, vanuit gedeelde verantwoordelijkheid, voor alle kinderen passend onderwijs te verzorgen waarbij kinderen zich in een veilig pedagogisch klimaat optimaal kunnen ontwikkelen.

Ons hoofddoel is eraan mee te werken kinderen gelukkige mensen te laten worden. Naast een onderwijstaak hebben de leerkrachten dan ook een pedagogische taak.

Wij weten dat kinderen zich prettig moeten voelen, om zich goed te kunnen ontwikkelen. Wij creëren een goed **pedagogisch klimaat** waarin we **samen** zorgen voor **respect, veiligheid** en **aandacht voor alle leerlingen**. Dit doen wij met **passie** en zoeken daarbij naar nieuwe mogelijkheden zodat alle leerlingen zich **breed** en **optimaal** kunnen ontwikkelen.

Wij, kinderen en leerkrachten, voelen ons verantwoordelijk voor elkaar. Deze gedeelde verantwoordelijkheid komt tot uiting in de manier van samenwerken in de units.

In de omgang met de kinderen gaan de leerkrachten uit van de waarden en normen van de christelijke levensbeschouwing. Wij willen de kinderen eerlijkheid, respect en vertrouwen bijbrengen, ze helpen te ontwikkelen tot zelfstandige en weerbare burgers.

We streven ernaar om een afspiegeling te zijn van de maatschappij, waarin kinderen leren probleemoplossend te denken. In ons onderwijs sluiten we zoveel mogelijk aan op de persoonlijke ontwikkeling van het individuele kind binnen de groep. Een optimale ontplooiing van de mogelijkheden van het kind staat ons hierbij voor ogen.

Hoofdstuk 4: Aanpak Sociaal Veiligheidsbeleid op schoolniveau

- We voeren een actief sociaal veiligheidsbeleid (acties staan in H5 beschreven).
- Wij gebruiken de kanjertraining als lesprogramma voor de groepen 1 t/m 6 en herhalen de principes in de groepen 7 en 8.
- Alle medewerkers professionaliseren zich verder met betrekking tot pedagogisch vakmanschap.
- Er is een anti-pest coördinator op school (zorgt voor kennisoverdracht en werkt actief aan een veilig sociaal klimaat (Linda Prince)
- Er is een vertrouwenspersoon (contactpersoon) (Linda Prince) binnen school waar zowel leerlingen als ouders naar toe kunnen in het geval zij dit niet met de eigen leerkrachten van de unit kunnen bespreken.
- Wij monitoren het sociaal veiligheidsklimaat middels Kijk/ Zien. Daarnaast monitoren wij één keer per 2 jaar middels de vragenlijst van Beekveld en Terpstra (leerlingen, ouders, personeel).
- Alle scholen werken met de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

Hoofdstuk 5: Uitkomsten monitoring en gestelde acties

Kwaliteitsvragenlijst Beekveld en Terpstra (januari 2019).

In 2021 wordt opnieuw een tevredenheidsonderzoek gedaan.

Elke twee jaar monitoren wij de sociale veiligheid middels de vragenlijst van Beekveld en Terpstra. Wij doen dit onder de leerlingen, ouders en leerkrachten.

Resultaten

	Medewerkers			Ouders			Leerlingen		
	2019	2016	2014	2019	2016	2014	2019	2016	2014
Schoonklimaat	3,4	3,5	3,5	3,5	3,4	3,4	3,3	3,2	3,3
Rapportcijfer	8,0	8,0	8,0	7,6	7,5	7,3	8,1	7,9	7,9

Specifieke vragen over sociale veiligheid

In de kwaliteitsvragenlijst is ook het (wettelijk verplichte) onderdeel sociale veiligheid opgenomen, een onderdeel van de vragenlijst die alleen voor de leerlingen van toepassing is. De vragen voor dit onderdeel zijn wisselend positief en negatief geformuleerd en de antwoordschalen zijn vervolgens ook wisselend. Hierdoor is het niet mogelijk om de scores in een overzichtstabel op te nemen. De vragen bij dit onderdeel gaan over hoe kinderen het op school vinden, of zij zich veilig voelen, of zij gepest worden en op welke manier dat dan is. Onze leerlingen geven aan dat zij het leuk vinden op school en dat zij goede contacten hebben. De leerlingen geven aan zich veilig te voelen. Als er onveilige situaties zijn dan is dat met name bij de toiletten, op het schoolplein of rondom de school. De leerlingen geven aan dat zij bijna nooit gepest worden. De leerlingen geven aan dat zij erg tevreden zijn over de lessen, de duidelijkheid van de regels, de uitleg en de hulp die zij krijgen van de leerkrachten. De uitkomsten van het onderzoek naar de sociale veiligheid zal worden besproken met

de leerlingenraad en met de kinderen in unit 5-8. Wij zullen met de kinderen acties formuleren om de sociale veiligheid verder te verbeteren.

Actiepunten uit kwaliteitsvragenlijst 2019:

- Met de leerlingenraad in gesprek over de uitkomsten van de vragenlijst sociale veiligheid.
- Met de leerlingen in unit 5-8 in gesprek over de uitkomsten van de vragenlijst
- De uitkomsten van de vragenlijst sociale veiligheid vergelijken met de uitkomsten van Zien en alle data gebruiken om verbeterpunten m.b.t. de sociale veiligheid te formuleren

ZIEN analyse november 2020

Zien analyse op schoolniveau

In schooljaar 2020-2021 wordt voor het derde schooljaar gewerkt met ZIEN. Alle leerkrachten van unit 3-4, 5-6 en 7-8 hebben de vragenlijsten ingevuld voor elke leerling. Ook hebben de leerlingen van unit 5-6 en 7-8 de leerlingenvragenlijst ingevuld.

Vanuit de **leerlingenvragenlijst** laten de schoolgemiddelden over het algemeen op Sociale Veiligheid, Welbevinden, Relatie met anderen, Betrokkenheid, Sociale Autonomie, Pestbeleving en Pestgedrag een gemiddelde score zien t.o.v. het landelijk gemiddelde. Voor leerjaar 7 ligt dit op enkele gebieden hoger dan het landelijk gemiddelde: Betrokkenheid, Welbevinden, Relatie met andere leerlingen. Voor leerjaar 7 en 8 is te zien dat zij bovengemiddeld scoren op het gebied van Autonomie. Voor leerjaar 5 is te zien dat voor Relatie met anderen, Pestbeleving en Veiligheidsbeleving benedengemiddeld wordt gescoord (zie unit analyse voor nadere toelichting).

Op het gebied van **sociale veiligheid** is te zien dat de kinderen in unit 5-8 op Welbevinden, Pestbeleving en Veiligheidsbeleving een gemiddelde score laten zien t.o.v. het landelijk gemiddelde. De kinderen in leerjaar 5 hebben relatief vaker vragen beantwoord met vaak of zeer vaak (Andere kinderen doen mij pijn, schelden mij uit, sluiten mij buiten of lachen mij uit), dit beeld is in de leerjaren 6, 7 en 8 niet te zien.

De **leerkrachten** van leerjaar 7 en 8 zien over het algemeen een bovengemiddelde score op Betrokkenheid en Welbevinden, in leerjaar 6 komen deze onderdelen uit in het gemiddelde gebied. Sociaal Initiatief, Sociale Flexibiliteit, Sociale Acceptatie, Inhibitie, Inlevingsvermogen komen uit in het bovengemiddelde gebied in leerjaar 6, 7 en 8. Voor leerjaar 5 wordt gezien dat de Betrokkenheid bovengemiddeld is. Het Welbevinden, Sociaal Initiatief en Sociale acceptatie ligt lager. Sociale flexibiliteit, Impulsbeheersing en Inlevingsvermogen komt uit in het gemiddelde gebied. Als er gekeken wordt naar de balans in Ruimte geven en Ruimte nemen is te zien dat de leerkrachten zowel ik-vaardig als jij-vaardig gedrag gemiddeld tot bovengemiddeld zien in de groepen 5-8.

Zien analyse op unitniveau

2020-2021 Unit 5-6

In leerjaar 5 komen de onderdelen pestbeleving en veiligheidsbeleving beneden gemiddeld uit (leerlingen ervaren dus meer pestbeleving en voelen zich minder veilig dan gemiddeld). De leerkrachten geven aan dat de leerlingen in leerjaar 5 soms grote verschillen laten zien in de emotionele ontwikkeling. Er zijn nog relatief veel jonge leerlingen (nog 7 jaar of net 8) en deze leerlingen ervaren dingen soms groter dan dat ze zijn. Hierin moeten zij nog groeien en daar wordt d.m.v. Carpet-time (groeps gesprekken in de klas) ook met ze over gesproken. De relatie met andere kinderen komt ook beneden gemiddeld uit. Dit heeft de aandacht door veel groepsactiviteiten en

benoemen van de regels die met elkaar worden afgesproken. De ervaring leert ook dat leerlingen in dit leerjaar een groei doormaken in de emotionele ontwikkeling en dat er verschuivingen kunnen ontstaan in vriendschappen. Hier hebben zowel leerlingen maar soms ook ouders moeite mee. Hoe ga je hier op een positieve manier mee om. Goed om dit continu met elkaar te bespreken.

Bij leerjaar 6 is te zien dat de kinderen minder autonomie ervaren. Dit heeft ook te maken met het proces waar zij in zitten als groep (uiteindelijk aanleren van zelfstandig inplannen etc.). Ook ervaren leerlingen vragen als: ik mag doen wat ik graag wil, niet altijd op de juiste manier. Dit ligt niet per se aan de leerling maar ook aan de manier van vragen stellen. Leerjaar zes is ook een leerjaar wat meer sturing nodig heeft maar ook daarin zitten verschillen tussen kinderen.

De individuele leerlingen die opvallen worden in een gesprekje met de leerkracht verder bevraagd naar hun welbevinden en beleving. Leerkrachten hebben het idee dat deze groep leerlingen het ook nog lastig vinden om deze vragen in te vullen over een langere tijd. Dus dat wat er net in de pauze is gebeurd nemen zij mee in de beleving van het invullen van de vragen.

2020-2021 Unit 7-8

De leerkrachten zien over het algemeen een bovengemiddeld beeld, de leerlingen laten over het algemeen een gemiddeld beeld zien. Als we kijken naar ruimte-nemend en ruimte-gevend gedrag is te zien dat het beeld wat de kinderen overeenkomen met hoe de leerkrachten de leerlingen zien in de klas. In het sociale klimaat in de unit is te zien dat sommige kinderen opvallen. De individuele leerlingen die opvallen worden in een gesprekje met de leerkracht verder bevraagd naar hun welbevinden en beleving.

Als er gekeken wordt naar de groepen is te zien dat groep 8A een aantal kinderen al flink pubergedrag laten zien. Ook zitten er relatief iets meer leerlingen met leerproblemen in deze groep. Deze groep heeft houvast aan structuur en weinig veranderingen zorgen bij deze groep voor de meeste stabiliteit. Groep 7 moet je strak houden, zij laten zien dat zij hun gedrag nog niet altijd zelf kunnen sturen en daarbij de hulp van de volwassene nodig hebben. Zij reageren snel op elkaar (zowel in positieve als negatieve zin). Groep 8B is als groep meegaander, lijkt relatief sterkere leerlingen op cognitief gebied te hebben en komen over als harde werkers. In leerjaar 7 is een groepje meiden wat het soms lastig vindt om met elkaar om te gaan als meidengroep. Daarom zal voor leerjaar 7 de training Meidenvenijn georganiseerd worden.

Acties n.a.v. ZIEN analyse

- Bespreken met de kinderen het verschil in pestgedrag en pestbeleving van kinderen (gedurende elk schooljaar in de klas).
- Middels groeps gesprekken/carpet-time met kinderen bespreken wat er wordt verstaan onder pesten en punten op het gebied van sociale veiligheid bespreken, met name in groep 5. Observaties van de leerkrachten en groeps gesprekken tot nu toe geven het beeld dat er met name tijdens het wisselen tussen de lessen en buitenspel door kinderen minder veilig gevoel ervaren wordt.
- Bij kinderen die individueel opvallen in de ZIEN vragenlijsten in gesprek gaan over hun beleving.
- Regelmatig met de unitleerkrachten in gesprek blijven over de ontwikkeling van de kinderen.
- Training over Meidenvenijn organiseren voor de meiden van groep 7.

Hoofdstuk 6: Actiepunten sociale veiligheid

Acties voortkomend uit digitaal veiligheidsplan (status november 2020)

Actie	Wie	Wanneer	Status
Doelen sociale veiligheid evalueren	Team	Jaarlijks	11-2020
Er zijn duidelijke afspraken over gedrag en toezicht buiten de school, zoals op de speelplaats of in de fietsenstalling.	Team	2020-2021	Wordt bij de start v/h schooljaar besproken in de klassen
Uitwerken monitoring sociale veiligheid Kijk/Zien/ tevredenheidsonderzoek	Dir-IB-team	Jaarlijks	Evaluatie in juni 2021
Leerlijnen burgerschap opstellen	Team	2020-2021	Hiermee is een start gemaakt. Moet nog worden afgemaakt en geïmplementeerd
Zorgen dat contactpersoon en de pestcoördinator bij alle leerlingen en ouders bekend zijn.	Linda	Jaarlijks	Wordt bij de start v/h schooljaar besproken in de klassen
De samenwerking met externe partners van jeugdhulp en veiligheid is in de ondersteuningsstructuur effectief georganiseerd.	Dir-IB	Jaarlijks	Jaarlijkse evaluatie met Jeugdteam en andere partners
Meldcode actueel houden	Dir-IB	Jaarlijks	De meeste leerkrachten hebben de training gedaan. Jaarlijks terug laten komen op studiedag

Acties voortkomend uit monitoring sociale veiligheid (status november 2019)

Actie	Wie	Wanneer	Status
Verschil in pestgedrag en pestbeleving met kinderen bespreken	Leerkrachten	2020-2021	Besproken en wordt jaarlijks herhaald
Middels groepsgesprekken/carpet-time met kinderen praten over pesten en over sociale veiligheid op verschillende momenten	Leerkrachten	2020-2021	Elk blok is er in elke unit aandacht voor pesten en sociale veiligheid
Individuele gesprekken met kinderen met opvallende scores.	Leerkrachten	2020-2021	Tweemaal per schooljaar na monitoring Zien en indien nodig vaker
Betrokkenheid en zelfstandigheid stimuleren door inzetten van spel tijdens de lessen (m.n. unit 3-4) en coöperatieve werkvormen te blijven gebruiken die aansluiten bij het doel van de les (alle units).	Leerkrachten	2019-2020	Vervolg van Lesson study 2018-2019. De coöperatieve werkvormen worden bewuster ingezet, maar blijven aandachtspunt.
Units agenderen het gesprek over de ontwikkeling van de kinderen.	Unitleiders	maandelijks	Tijdens unitvergaderingen

Acties voortkomend uit evaluatie sociale veiligheid door team

Actie	Wie	Wanneer	Status
Scholing Kanjertraining	Dir-ib	2021	Inventariseren en scholing regelen
Afspraken doorgaande lijnen voor Kanjertraining	Team	2021	
Sociale veiligheid op agenda unitvergadering	Unitleiders	Terugkerend	
Sociale veiligheid op agenda leerlingenraad	Naomi	Terugkerend	
Sociale veiligheid op agenda klankbordavond	Marjon/ MR	2021	Laatste keer in 2018; opnieuw agenderen wanneer klankbordavond weer kan.
Evaluatie sociale veiligheid met het team	Team	Studiedag juni 2021	Nieuwe evaluatie met het team doen. Laatste was in 2018, zie bijlage

Bijlage 1: Evaluatie sociale veiligheid met team (studiedag september 2018)

Vraag: Voelen leerlingen zich veilig bij ons op school? Wanneer wel? Wanneer niet?

Wel	Niet
<ul style="list-style-type: none"> . Tijdens overblijf: weinig conflicten . In de klas als de leerkracht en de groep bekend zijn / is . Als je dingen samen doen (bv. Zingen knutselen) 	<ul style="list-style-type: none"> . Als een kind negatief aangesproken wordt door een andere ouder . Als kinderen buitengesloten worden . overgang wisselen-> gebruik van de trap (wat voor jezelf duidelijk is, is dat niet altijd voor leerlingen . douchen na de gym . licht dat uitgaat op kleutertoilet . toiletgebruik gr. 5-8 voelen zich niet veilig . op plein: bv hard fietsen, afgeschermd hoeken . Social media (bovenbouw) wat op school doorgaat, waar wij niet van af weten. . Erbij willen horen

Vraag: Hebben wij voldoende zicht op het welbevinden van onze leerlingen?

Wel	Niet
<ul style="list-style-type: none"> . Kijk en Zien helpen hierbij. . Veel overleg in unitoverdracht . Doelenblad (+welbevinden) individueel bespreken . coaching gesprekken . veel terug te lezen in parnassys . meer aandacht voor groepsvormende activiteiten (GO kinderen) . doorgaande lijn in de Kanjertraining 	<ul style="list-style-type: none"> . Zien we al het pestgedrag? . Hebben interventies als kanjertraining voldoende effect? . Is de vertrouwenspersoon voldoende in beeld? Nee-> oplossingen worden gevonden binnen de unit . ruzies sudderen soms door zonder dat het gezien / opgelost wordt

Vraag: Doen wij voldoende aan sociale vorming? Is er een doorgaande lijn op dit gebied?

Wel	Niet
<ul style="list-style-type: none"> . Kanjertrainers in de school . goed pedagogisch klimaat . social media training vanaf unit 5-6 	<ul style="list-style-type: none"> . Er wordt niet genoeg aan gedaan -> meer tijd besteden aan de sociale vaardigheden -> kwalitatief beter .(pro-)actief reageren op verschillende sociale problemen -> ouders meer aanspreken op gedrag kinderen . Kanjertraining teambreed . Verbindingen leggen . Op dit moment geen doorgaande lijn dmv teambrede kanjertraining.

	<ul style="list-style-type: none"> . We gaan er te vaak van uit dat het wel goed zit -> meer tijd hieraan besteden . Duidelijke consequenties van overtreden regels (beleid?!)
--	---

Stelling: Wat zijn de verbeterpunten van onze school op het gebied van sociale veiligheid. Wat is daar voor nodig?

Verbeterpunten	Nodig
Leerling toiletten	<ul style="list-style-type: none"> . Regels ! . Licht bij de kleuters . Andere sloten . In gesprek gaan! . Bij ouders neerleggen
Zelfstandig werken	<ul style="list-style-type: none"> . Meer mankracht bij zelfstandig werken . Meer overzicht
Omkleden / douchen tijdens gym	<ul style="list-style-type: none"> . In iedere kleedkamer een leerkracht / toezicht (onderbouw en middenbouw) . Leren hoe je je gedraagt / opvoeding
Bekendheid vertrouwenspersoon	<ul style="list-style-type: none"> . Spreekuur . Ronde door de klassen . Brievenbus
Zicht op het plein	<ul style="list-style-type: none"> . Hoekjes waar je geen zicht hebt op kinderen
Omgaan met sociale media	<ul style="list-style-type: none"> .

Stelling: Doen we genoeg om pesten te voorkomen? Wat kan er beter?

<ul style="list-style-type: none"> . Wat is pesten? . Regels in de klas: Hoe gaan we met elkaar om . Kanjertraining: spreken we allemaal de kanjertaal goed genoeg? . Wat doen we na de Kanjertraining -> meer werken met doelen . Oudercontact / pestprotocol (later) -> ouders betrekken heel belangrijk . Zenden ontvangen: leren hiermee om te gaan en er over leren . Persoonlijke vorming als basis (herkennen en erkennen van emoties, om daarna ook bij een ander te erkennen en hier 'empathisch' op te kunnen reageren) . Pesten is een bewuste keuze! En gaat over grenzen van elkaar respecteren. . In gesprek gaan met leerlingen om hen bewust te maken wat ze zeggen en wat dat met een ander kan doen
--

Bijlage 2: Rol- en taakomschrijving uitvoerders van het Sociale veiligheidsplan

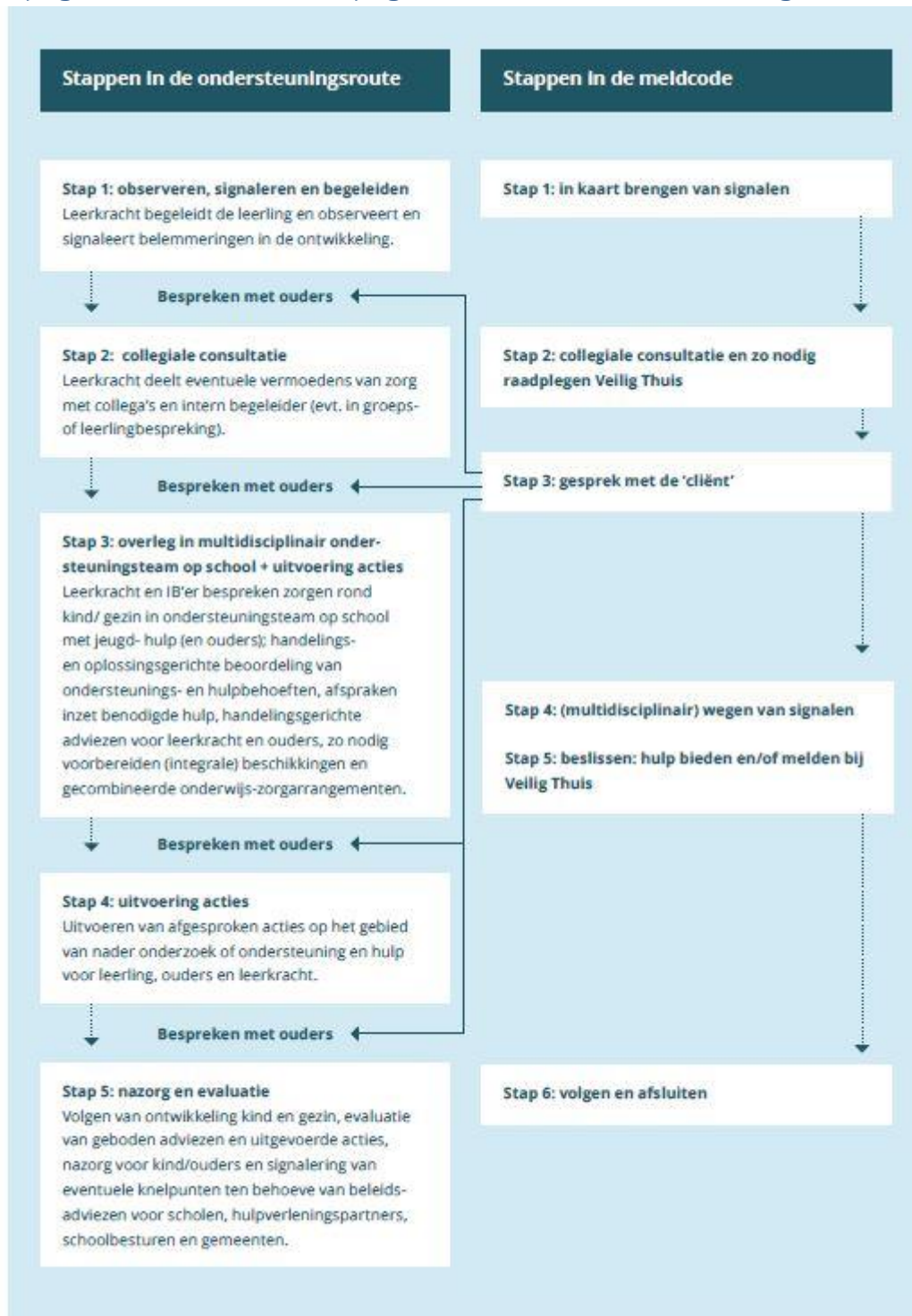
Intern

1. College van Bestuur: Verantwoordelijk voor het ontwerp en de uitvoering van het Sociale veiligheidsplan van Agora.
2. Directie: Eindverantwoordelijk op schoolniveau voor de uitvoering van het Sociaal veiligheidsplan middels het digitale format.
3. Intern begeleiders: Verantwoordelijk voor de afname en monitoren van de onderdelen van het leerlingvolgsysteem, ten aanzien van sociale veiligheid (Zien en Kijk).
4. Arbo-coördinator: Actieve rol in het coördineren van het uitvoeren van het veiligheidsbeleid.
5. Antipestcoördinator: Coördineert het anti-pestbeleid op de school.
6. Groepsleerkrachten: Voert een methode voor sociaal emotionele ontwikkeling uit en maakt tevens gebruik van de beschikbare middelen daartoe (Zien, Kijk).
7. Interne contactpersoon (leerkracht): Is aanspreekpunt voor leerlingen en ouders wanneer zij er bij de unitleerkrachten en/of leider niet uitkomen.

Extern

8. Wijkagent: Kan worden ingeschakeld als er sprake is van huiselijk geweld en/of kindermishandeling
9. Vertrouwenspersoon Agora (mevr. H. de Jong): Behandelt klachten over aantasting van de persoonlijke integriteit (agressie, geweld, discriminatie en seksuele intimidatie).
10. Landelijke Klachtencommissie (Stichting GCBO) : De commissie onderzoekt de klacht en verklaart de klacht op grond hiervan al dan niet gegrond. De commissie adviseert over de te nemen maatregelen aan het bevoegd gezag van Agora.
11. Vertrouweninspecteur: Wordt ingeschakeld wanneer er een sterk vermoeden is van seksuele intimidatie of seksueel misbruik.

Bijlage 3: Meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling

Missie

Wij, het team van de Korenaar, werken vanuit de missie: “Ieder kind mag zich gekend weten”. Dit doen wij door in een sfeer van openheid, respect en goede samenwerking tussen het team, de leerlingen en de ouders te werken aan de gestelde doelen.

Onze doelen zijn gericht op goed onderwijs, goede resultaten, eigenaarschap, relatie, competentie en autonomie.

Uitgangspunten bij dit protocol

- ❖ Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- ❖ Door regels en afspraken zichtbaar te maken, kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.
- ❖ Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan!
- ❖ Het team, leerkrachten, leerlingen, ouders en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit protocol.

Voorwaarden:

- ❖ Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders.
- ❖ De school probeert om pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt.
- ❖ Door ons schoolklimaat en ons onderwijsprogramma leren wij kinderen wat de grenzen zijn en maken we ze weerbaar.
- ❖ Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- ❖ Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- ❖ Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon een mogelijkheid.
De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en de directie adviseren. Onze vertrouwenspersoon is Linda Prince.

Wat is pesten?

We doen allemaal wel eens iets (al dan niet bewust) wat een ander niet bevalt.

Echter, wanneer de ander aangeeft dat dit moet stoppen en het gaat toch door en dit gebeurt vaker, dan spreken we van pesten.

Wat doen wij om kinderen weerbaar te maken en te leren om met grenzen om te gaan?

- ❖ Vanuit onze missie en visie, denkend aan “ieder kind mag zich gekend weten”, propageren en creëren wij een veilige, respectvolle en open houding naar elkaar. Deze houding is voelbaar binnen de school en wordt als basisvoorwaarde van onze schoolsamenleving gezien.
- ❖ Eigenaarschap en gedeelde verantwoordelijkheid zijn doelen die we voortdurend nastreven.
- ❖ In alle groepen wordt de godsdienstmethode “Trefwoord” gebruikt, deze methode reikt thema’s, gespreksonderwerpen en lessen aan betreffende de christelijke waarden en normen. Het omgaan met elkaar vormt hierbij een essentieel en relevant onderdeel.
- ❖ In het kader van het opbrengst gericht werken (continuous improvement) worden groeps- of unit afspraken met de kinderen samen geformuleerd. Deze afspraken zijn mede richtinggevend voor het behalen van de gestelde jaardoelen m.b.t. pedagogisch klimaat en burgerschapsvorming.
- ❖ Wij werken met de Kanjertraining . Er zijn 9 opgeleide Kanjertrainers in de school en de Kanjerlessen worden preventief en als interventie ingezet.
- ❖ Alle groepen hebben betreffende de sociaal/emotionele vorming de lessen van de methode “Kinderen en hun sociale talenten” geïntegreerd in hun jaarrooster.
- ❖ De leerkracht bespreekt met de leerlingen de algemene afspraken en regels in de klas aan het begin van het schooljaar. Het onderling plagen en pesten wordt hier benoemd en besproken in alle groepen van de school en vanaf groep 3 t/m 8 worden de afspraken van het pestprotocol en van het mediaprotocol expliciet besproken.
- ❖ Indien de leerkracht daar toe aanleiding ziet, besteedt hij of zij expliciet aandacht aan pestgedrag in een groepsgesprek.

Werken aan Sociaal- Emotionele vaardigheden

Om kinderen te leren met gevoelens om te gaan , werken we preventief met het programma “**Kinderen en hun sociale talenten**”. Dit programma leert kinderen omgaan met vriendschappen, relaties, meningsverschillen, teleurstelling, pesten en is vooral gericht op een beter zelfbeeld. Het hele jaar worden deze lessen in alle klassen gegeven.

Daarnaast geven we **Kanjertrainingen**. Inmiddels zijn negen leerkrachten opgeleid tot Kanjertrainer”, zij verzorgen indien nodig ‘Kanjertraining’ in de groepen. Deze training leert kinderen op een positieve manier om te gaan met eigen en andermans gedrag. Soms zijn het tekenlessen, soms taallessen of dramatische expressie. Voor de kinderen zijn het dus meestal gewone lessen. Er staat wekelijks een les sociale vaardigheden ingeroosterd a.d.h.v. de methode Kinderen en hun sociale talenten of Kanjertraining.

Doel van de Kanjertraining: een kind leert positief over zichzelf en anderen denken. Hierdoor heeft het minder last van sociale stress en kan het zijn eigen identiteit ontwikkelen. De Kanjertraining is een effectief antwoord op hoe te komen tot gewenst sociaal gedrag. De essentie van de

Kanjertraining is leerlingen elkaar leren aan te spreken op concreet gewenst gedragsniveau met behulp van tips die ze elkaar leren te geven. De Kanjertraining hanteert hierbij regels die zorgen voor rust, respect en regelmaat.

De basisregels van de kanjertraining zijn:

- We vertrouwen elkaar
- We helpen elkaar
- Niemand speelt de baas
- We lachen niemand uit
- Niemand doet zielig

De kanjermethode geeft de kinderen handvatten in sociale situaties zoals

- Samenwerken.
- Kritiek durven en kunnen geven en ontvangen.
- Uit slachtofferrollen stappen en het heft in eigen handen nemen op een gezonde manier.
- Leren te stoppen met pesten en treiteren.

De kinderen leren dat er verschillende gedragstypes zijn (de pestvogel, de lolbroek, de bangerik en de kanjer). Het gedrag kan gekoppeld worden aan een pet. Deze pet kun je ook weer afnemen, dit betekent dat het gedrag wat je vertoont (bijna) altijd een keuze is.

Wat streven we na? Kinderen:

- Kunnen zichzelf goed voorstellen.
- Denken positief over zichzelf.
- Kunnen zeggen: er zijn mensen die van me houden.
- Kunnen zeggen: niet iedereen is vriend(in) en dat hoort zo .
- Kunnen zich voornemen te luisteren naar kritiek.
- Kunnen in vervelende situaties vertellen wat hen dwars zit en hoe dat kan veranderen.
- Kunnen de schouders ophalen als iemand met opzet blijft pesten en denken: die is niet wijzer.
- Kunnen maatregelen nemen als ze worden lastig gevallen: nooit alleen oplossen, maar steun zoeken bij bekenden.

Daarnaast werken we aan:

- Vergroting van eigenwaarde.
- Contactherstel / verbetering van contact tussen ouders en school, ouders en kind, kind en leerkracht en kinderen onderling.

Ook wordt op onze school gewerkt met **Taakspel**. Dit is een manier om kinderen in spelvorm meer taakgericht te maken. Tijdens het spelen van dit spel wordt positief gedrag beloond met een compliment en wordt ongewenst gedrag genegeerd. Dit heeft een positief effect op het pedagogisch klimaat in de groep. Taakspel wordt ingezet als interventiemiddel wanneer het pedagogisch klimaat in de groep daartoe aanleiding geeft.

We maken gebruik van het sociaal- emotionele leerlingvolgsysteem **SCOL**. Deze digitale vragenlijst wordt 1- 2x per schooljaar ingevuld door de leerkracht en vanaf groep 6 ook door de kinderen. Dit levert aandachtspunten voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, individueel en per groep.

Stappenplan bij ongewenst gedrag en conflicten

Wanneer er toch ruzie is of wanneer er sprake is van ongewenst (pest) gedrag dan leren we de kinderen om het volgens deze stappen op te lossen:

1. Er eerst zelf (en samen) uit komen.
2. Op het moment dat één van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de leerkracht voor te leggen.
3. De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderend gesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.
4. Vervolgens zal de leerkracht de interactie tussen de leerlingen volgen en extra toezicht houden (bijvoorbeeld op het schoolplein of bij de gymles).
5. Indien er sprake is van herhaald pestgedrag worden de ouders van de pester op de hoogte gesteld van de ongewenste gebeurtenissen in een gesprek op school. Aan het eind van dit oudergesprek worden de afspraken met de pester uitdrukkelijk doorgesproken. Ook de op te leggen sancties bij overtreding van de afspraken worden daarbij vermeld. Gedacht kan worden aan uitsluiting van met name de situaties die zich in het bijzonder lenen voor pestgedrag. Daarbij kan gedacht worden aan: buitenspelen, overblijven, bewegingsonderwijs, excursies, schoolreisjes en bibliotheekbezoek. De directeur van de school wordt uiterlijk in dit stadium op de hoogte gesteld.
6. Er zal ook een gesprek met de ouders van het gepeste kind plaatsvinden. De leerkracht zal in overleg met de ouders samen werken aan een bevredigende oplossing.
7. De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste. Een gedragsverandering bij het gepeste kind is vaak al een deel een oplossing voor het pestprobleem.
8. De leerkracht begeleidt de pester(s) en bevordert ook hier gedragsverandering.
9. Bij aanhoudend pestgedrag kan (in overleg met ouders) deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de onderwijsconsulent, de schoolarts of schoolmaatschappelijk werk.
10. Bij aanhoudend en niet op te lossen pestgedrag kan er uiteindelijk voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school. Dit is een beslissing van de directie die daarbij de belangen van alle betrokkenen weegt.
11. In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden (zie protocol schorsen en verwijderen in de Agora schoolgids).

Begeleiding van de gepeste leerling

- ❖ Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest;
- ❖ Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten.
- ❖ Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- ❖ Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld :je niet afzonderen.

- ❖ Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- ❖ Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- ❖ Sterke kanten van de leerling benadrukken.
- ❖ Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.
- ❖ Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s.)
- ❖ Het gepeste kind niet 'over' beschermen bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie, waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Begeleiding van de pester

- ❖ Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen).
- ❖ Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste.
- ❖ Excuses aan laten bieden.
- ❖ In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- ❖ Pesten is verboden in en om de school: wij houden ons aan deze regel; straffen als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt.
- ❖ Kind leren om niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de 'stop-eerst- nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren.
- ❖ Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten?
- ❖ Zoeken van een sport of club; waar het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- ❖ Inschakelen hulp; sociale vaardigheidstrainingen ; Jeugdgezondheidszorg; huisarts; GGD.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- ❖ Een problematische thuissituatie.
- ❖ Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen).
- ❖ Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt.
- ❖ Voortdurend met elkaar de competitie aan gaan.
- ❖ Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

Adviezen aan de ouders van onze school

ouders van gepeste kinderen:

Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind;

- ❖ Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- ❖ Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- ❖ Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- ❖ Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- ❖ Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

ouders van pesters:

- ❖ Neem het probleem van uw kind serieus.
- ❖ Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.
- ❖ Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- ❖ Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- ❖ Besteed extra aandacht aan uw kind.
- ❖ Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- ❖ Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- ❖ Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

alle ouders:

- ❖ Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- ❖ Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- ❖ Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- ❖ Geef zelf het goede voorbeeld.
- ❖ Leer uw kind voor anderen op te komen.
- ❖ Leer uw kind voor zichzelf op te komen.
- ❖ Wanneer er op school iets is gebeurd en het is opgelost, kom er dan thuis niet op terug. Opgelost is opgelost!
- ❖ Spreek nooit zelf een ander kind aan op zijn gedrag! Dit kan voor het kind heel bedreigend zijn en geeft het geen kans om zich te verweren. Geef aan bij de leerkracht dat er een probleem is en geef de leerkracht de kans om het probleem in zijn geheel op te lossen.
- ❖ Respectvol gedrag is iets waaraan wij veel waarde hechten. Dit geldt dus voor leerkrachten, leerlingen en ouders. Ook als de emoties oplopen verwachten wij van iedereen een respectvolle houding en manier van aanspreken.
- ❖ Praat positief over de school, de mensen, leerlingen en andere ouders en de regels die op school gelden. Wanneer er iets niet goed gaat, los het dan op via de leerkrachten of directie. Op een respectvolle manier. Ouders en leerkrachten op één lijn komt de schoolbeleving van de leerlingen ten goede waardoor er minder gedragsproblemen zijn en een goed pedagogisch klimaat bewaakt kan worden.
- ❖ Respecteer de regels van de school en spreek uw kind aan op het naleven daarvan.
- ❖ Uitnodigingen voor een feestje worden niet in de klas uitgedeeld. Houd rekening met de gevoelens van kinderen die niet worden uitgenodigd.